

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

ในการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับอัตราผลตอบแทนการจ่ายเงินปันผลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ศึกษากรณีหมวดธุรกิจสื่อและสิ่งพิมพ์ครั้งนี้ได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตำรา และผลการศึกษารองอื่นโดยมีเนื้อหาดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการศึกษา
2. ประชากร
3. ขั้นตอนดำเนินการศึกษา
4. เครื่องมือการศึกษา
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

รูปแบบการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับอัตราผลตอบแทนการจ่ายเงินปันผลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ศึกษากรณีหมวดธุรกิจสื่อและสิ่งพิมพ์ เป็นการนำข้อมูลทุติยภูมิที่ได้รวบรวมด้วย โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยการวิเคราะห์หาค่าการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในการวัดความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับอัตราผลตอบแทนการจ่ายเงินปันผล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในหมวดธุรกิจสื่อและสิ่งพิมพ์ จำนวนบริษัท 29 ราย และมีประชากรที่เข้าเกณฑ์ จำนวน 10 ราย ซึ่งมีเกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. คัดเลือกข้อมูลเฉพาะบริษัทจดทะเบียนในหมวดธุรกิจสื่อและสิ่งพิมพ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2. คัดเลือกข้อมูลเฉพาะบริษัทที่มีการจ่ายเงินปันผลต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2553-2557 เป็นเวลา 5 ปี และมีการรายงานงบการเงินประจำปีอย่างต่อเนื่องในปี 2553-2557
3. เป็นบริษัทที่ประกาศจ่ายเงินปันผลเป็นตัวแทนนั้น ไม่รวมถึงการประกาศจ่ายหุ้นปันผล

ขั้นตอนดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับอัตราผลตอบแทนการจ่ายเงินปันผลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ศึกษากรณีหมวดธุรกิจสื่อและสิ่งพิมพ์ โดยมีวิธีการดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับอัตราผลตอบแทนการจ่ายเงินปันผลในธุรกิจประเภทต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการศึกษา
2. ศึกษาลักษณะทั่วไปของหมวดธุรกิจสื่อและสิ่งพิมพ์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพื่อเลือกกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการศึกษาได้อย่างเหมาะสม
3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากงบการเงินและข้อมูลการจ่ายเงินปันผลของบริษัทที่ทำการศึกษาดังแต่ปี 2553-2557
4. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทฤษฎีที่ได้จากงบการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยแบ่งได้ดังนี้
 - 4.1 การหาค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การนำเสนอข้อมูลในรูปแบบการบรรยายและสรุปผลการศึกษา
 - 4.2 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับอัตราผลตอบแทนการจ่ายเงินปันผลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยการวิเคราะห์หาค่าการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)
5. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบสมมติฐานการศึกษา

เครื่องมือการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้เป็นแบบบันทึกข้อมูลทฤษฎีแบ่งเป็น 2 ข้อ ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการคำนวณทางการเงินจำนวน 6 ตัวแปร รวบรวมข้อมูลงบการเงินรายปีตั้งแต่ปี 2553-2557 (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2558)

- 1.1 อัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin : GPM)
- 1.2 อัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin : NPM)
- 1.3 อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (Return on Equity : ROE)
- 1.4 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return on Asset : ROA)
- 1.5 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt/Equity Ratio : D/E)
- 1.6 อัตราส่วนราคาปิดต่อมูลค่าหุ้นทางบัญชี (Price/Book Value Ratio : P/BV)

2. ตัวแปรตาม คือ อัตราผลตอบแทนการจ่ายเงินปันผล (Dividend Yield : DVD.YIELD)

รวบรวมข้อมูลงบการเงินรายปีตั้งแต่ปี 2553-2557 (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2558)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งข้อมูลทั่วไปที่ใช้ในการศึกษาได้มาจากงานวิทยานิพนธ์ บทความ วารสาร ตำราวิชาการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับตัวแปรที่นำมาศึกษา ส่วนข้อมูลทางการเงินได้มาจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คือ งบการเงินรวม เนื่องจากงบการเงินรวมเป็นงบการเงินที่กลุ่มกิจการนำเสนอเสมือนว่าเป็นกิจการเดียวกัน หรืองบการเงินเฉพาะ (กรณีที่ไม่มีบริษัทย่อย) ซึ่งประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบกระแสเงินสด และหมายเหตุประกอบงบการเงินซึ่งเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากงบการเงินและข้อมูลการจ่ายเงินปันผลของบริษัทที่ทำการศึกษารายปี ตั้งแต่ ปี 2553-2557

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นวิธีการบรรยายลักษณะของสิ่งที่ต้องการศึกษา ซึ่งในการศึกษานี้ได้ใช้สถิติเชิงพรรณนาสำหรับข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่

- 1.1 ค่าต่ำสุด (Minimum: Min)
- 1.2 ค่าสูงสุด (Maximum: Max)
- 1.3 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean)
- 1.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การวิเคราะห์หาค่าการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระหลายตัวกับตัวแปรตามซึ่งตัวแปรอิสระและตัวแปรตามเป็นตัวแปรเชิงปริมาณ ผู้ศึกษาจึงนำเทคนิคดังกล่าวมาใช้ทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing)

การทดสอบสมมติฐานดังกล่าวพิจารณาจากค่าสถิติทดสอบ p-value ว่ามีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่หากระดับนัยสำคัญในการทดสอบของแต่ละตัวแปรอิสระมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด จะสรุปว่า ตัวแปรอิสระในตัวแบบนั้นมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม โดยกำหนดระดับนัยสำคัญไว้ที่ 0.05 ซึ่งการวัดค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระว่ามีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามโดยวัดค่าจากสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) ซึ่งจะมีค่าอยู่ระหว่าง 1 ถึง -1 ดังนี้

$0 \leq R^2 \leq 1$ หมายถึง ตัวแปรอิสระสามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรตามในทิศทางเดียวกัน และหากมีค่าเข้าใกล้ 1 นั้นแสดงถึงตัวแปรอิสระสามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรตามได้มาก

$-1 \leq R^2 \leq 0$ หมายถึง ตัวแปรอิสระสามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรตามในทิศทางตรงกันข้าม และหากมีค่าเข้าใกล้ -1 นั้นแสดงถึงตัวแปรอิสระสามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรตามได้มากแต่เป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม

$R^2 = 0$ หมายถึง ตัวแปรอิสระไม่สามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรตามได้เลย ซึ่งหากเป็นการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นแบบง่ายจะใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ R^2 แต่หากเป็นการวิเคราะห์การถดถอยพหุจะใช้ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ Adjusted R^2